

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видане Робітничо-Фармерське. Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗА ПЕРШОГО ПІВРОКУ.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" І ЇХ ДОПУСУВАЧІ.

В минулу неділю, 31 червня, закінчився перший піврік бжучого 1929 року. Редакція "Укр. Роб. Вістей" завдала собі труду перевірити зв'язок нашого часопису з читачами-дopusувачами, який ми ніде не наводимо. Віримо, що це буде дуже цікавим для всіх читачів не тільки "Укр. Роб. Вістей", але й всієї нашої преси.

Робітнича преса не має спеціальних, фахових, високоплатнених кореспондентів, розсіяних по різних містах і країнах. Не має їх і не шукає за ними. Для робітничої газети малограмотний допис робітника з фабрики, копальні, з ліса чи залізничі далеко цінніші, як високошкеного газетяря-фахівця, що немає нічого спільного з працею, не розуміє класової боротьби, хоч і симпатизує з нею.

Від 1 січня до 30 червня 1929 року до "Українських Робітничих Вістей" надішло 746 дописів від 417 дописувачів із 181 місцевості Канади.

ЯК РОЗПОДІЛЯЮТЬСЯ ДОПИСИ ПО ПРОВІНЦІЯХ.

Цікаво було прослідити, як в тих дописах зареєстровані місцевості й галузі праці. По провінціях дописи розподіляються так:

Table with 2 columns: Province/Region and Number of letters. Includes Ontario (302), Alberta (117), Manitoba (76), Saskatchewan (66), Quebec (34), British Columbia (33), Nova Scotia (2).

Разом ..... 630 дописів.

Дописи про справи РЗТ видані окремо і їх було 56, а дописів з-поза Канади було 51. Отже разом на сторінках "Укр. Роб. Вістей" протягом першого півроку було вміщено 746 дописів від робітників з фабрик, лісів, копалень, залізниць, від організацій та поодиноких осіб на різні чисті робітничі теми. Кожен з них додає ще 23 дописи, які не були поміщені, то всіх дописів до "У.Р.В." було написано 769.

До цього не включаються літературні спроби робітників, що держіть з них були вміщені в "Літературній сторінці", як також багато віршів, які до друку не надавалися.

ЯК В ДОПИСАХ ЗАРЕПРЕЗЕНТОВАНІ БУЛИ МІСЦЕВОСТІ.

Цікаво буде довідатися читачам і самим дописувачам, як працювали дописувачі на місцях. Ніде ми подаємо тільки головні місцевості, що написали не менше, як 10 дописів.

На першому місці стоять Торонто й Тімінс, обидва по 36 дописів. Далі йдуть такі місцевості: Еммілтон — 33, Едмонтон — 27, Порт-Артур — 26, Ді-Пес — 25, Вінніпег — 21, Монреал — 21, Ванкувер — 15, Форт-Вільям — 13, Ріджайна — 13, Мус-Джо — 12, Дрбмгелер — 12, Форт-Сіті — 11, Бін-файт — 11, Ошава — 11, Лондон — 10, Седборн — 10, Транскана — 10. Зі всіх інших місцевостей надішло менше, як по 10 дописів. А ми на початку згадували, що дописи були написані від 181 місцевості. Переглядаючи, однак, назви вище наведених місцевостей, бачимо, що між ними бракує кілька великих місцевостей, що повинні-б бути зареєстровані хоч двома дописами на місяць щог найменше:

ПРО ЩО ПИСАЛИ РОБКОРИ.

Та ще цікавим для всіх нас є те — про що писали наші робкори. Коли ми розложимо по галузях праці всі 746 вміщених дописів, то побачимо, що вони ось про що писали:

135 дописів було написано з фронту праці. У них робітники описували про вилізок праці капіталом, про умовини праці на місцях, про боротьбу з виснагом і т. ін.

133 дописи написано було про організаційний рух всіх наших організацій, головню масових: ТУРФДім і його секцій та про РЗТ. У них писалося про життя та працю організацій на місцях, про не діяльність та байдужність членства, про освітню діяльність чи не діяльність і т. д.

132 дописи було написано так, що їх годі зачислити до якоїсь певної галузі. У них обговорювалися різні бжучі справи, висвітлювалося різні важливі події з робітничого та загального життя, випадки, враження і ин. Їх можна зачислити до побутових.

80 дописів написано було про святкування організаціями різних пролетарських свят, як пам'яті Леніна, Лібкнехта, Люксембург, Міжнародного Дня Робітників, Т. Шевченка, Паризької Комуні, ювілею "У.Р.В.", першого травня і т. ін.

80 дописів було дискусійних та полемічних. У них дописувачі відбивали атаки ворожої преси, викривали її дописувачів-бредунів. Викриваючи продавців підлібність ворожої преси, наші дописувачі сміло обороняли робітничий класовий фронт. Була в цих дописах також гостра полеміка між деякими самими дописувачами, головню по організаційному питанню.

51 допис написано було про справи Робітничого Запомогового Товариства, які з початком року містилися між загальними, а пізніше перенесено до сторінки РЗТ. У них дописувачі не тільки висловлювали свої думки про ту організацію, але також описували різні каліцтва, слабості, що їх робітники дістають при тяжких умовинах праці, положення робітників по шпиталях, опіку над ними, Робітничого Запомогового Товариства.

43 дописи — про концерти, театральні вистави, базари, що відбувалися в Укр. Роб. Домах протягом шести місяців. В цих дописах було заохочування, була й критика, хоч треба признати, що по всіх Укр. Роб. Домах багато більше відбувається концертів та представлень, отже огляд їх, робкорами був слабкий.

34 дописи — про чисто трейд-юніоний рух. Говоримо "ністо", бо і в інших дописах з галузі праці говорілося про трейд-юніоні справи, але в цих 34-ох дописах говорілося лише про трейд-юніоний рух. На першому місці між ними була справа нової залізничодорожньої юнії, яка тепер розгорнулася по цілій Канаді. Писали також і майнери про боротьбу своєї юнії, але залізничодорожники вибилися на перше місце. Це пояснюється не так занедбанням майнерських робкорів, як перешкодою самим майнерів після довгої страйкової боротьби.

22 дописи було про освітню діяльність наших організацій: про голосні гуртові читання, лекції, реферати, курси. Ця галузь діяльності наших організацій не була як слід обслужена робкорами не лише тому, що вона провадилася слабо, але й тому, що призначені для цієї справи робкори завзяті й витримано мовчали. За це ми мусимо признати їм рацію. Не дуже то боляча голова про те, що довкола них діялося.

15 дописів було написано про такі важні моменти, що буди тисно зв'язані з визволенням робітничим рухом, а це: арештування робітників, протестаційні мітинги проти засуду тов. Арво Ваари, напад торонтоської поліції на робітничі мітинги, заборона нової свободи слова і т. ин. Все це висвітлювали робітники у своїх дописах. Треба сказати, що й цей бжк справи не був як слідчасно висвітлений робкорами, головню робкорами, призначеними, партійними. І тут ми мусимо багато зазначувати робкорам добровільним.

15 дописів — були посмертними згадками. У них робкори повідомляли читачів про тих товаришів, що раз назавжди відійшли від нас — чи то вмерли дома або в шпиталях, чи вбито їх в лісі, на залізничі або в копальні.

12 дописів про навчання й виховання робітничих дітей в робітничих дитячих школах наших організацій. На 49 шкільних дописів за півроку! Що ви на це, товариші учителі? Та ми ще зазначимо, що тільки 7 учителів написали за півроку про виховання і навчання дітей. Чи можна мріяти про спеціальну вчительську сторінку в "Укр. Роб. Вістях" хоч раз на місяць, як цього бажав дехто з учителів?

7 дописів було з ділянки фізичної культури. Це вже заговорили молоді спортовики. Перед ведуть торонтоці. Дали вже про себе чути й вінніпегівці: Фізкультура — мода це у нас галузь, однак більше про неї пишуть молоді товариші, а щим спонсоризуєте її між робітничою молоддю.

6 дописів (по одному на місяць) було від кооперативних організацій. Звичайно, мало кооператив, мало й дописів. Однак деякі кооперативи взагалі не пишуть про себе нічого. Приватні склади платять за оголошення, щоб дати про себе знати, а наші кооперативи не подбають хоч би в дописах поговорити в газеті в інтереси свого розвитку.

ДОПИСИ, ЯКИХ НІХТО НЕ ЧИТАВ.

Ми на початку згадували вже, що було у нас таких 23 дописів, яких не поміщено в "Укр. Роб. Вістях".

І з них були аноніми, тобто, без підпису й адреси дописувача. Дописувач може під дописом підписуватися придуманим прізвиськом, але для відомої редакції він повинен подати своє повне назвисько й адресу, інакше його хоч би найкращий допис поміщений не буде. 12 дописів було таких, в яких згадено якісь особисті порахунки, накладки, або взагалі, для редакції вони видавалися за нещирі й недобрі.

Найслабші у наших дописувачів літературні спроби, а головню вірші. Якщо допис про умовини праці чи про життя організації може написати й малограмотний робітник, то з віршом справа мається цілком інакше. Тут перш всього робітник повинен бути таки вповні грамотний. Друге — мусить знати форму будовання вірша. Третє — мати хоч трохи того, що називають талантом. Менші вимоги до прозових оповідань, однак це також не так легко, як комусь здається. Ми вітаємо літературні спроби товаришів, але їх навіть люди чимсь менш пильно обробляють.

На закінчення цього огляду зазначимо, що на 417 робкорів, вибраних чи призначених організаціями написали дописи 31 робкорів, а добровільних — 386 робкорів. У нас числяться коло 300 відділів наших організацій і більшість з них маюць робкорів, з яких за шість місяців до газети написали тільки 31. Де-ж решта?

Добровільні робкори трималися добре — але подрібніше про це ми наапишемо в наступному числі. Зараз же зазначимо, 746 вміщених в "Укр. Роб. Вістях" робітничих дописів в першому півроку — це найкраще свідчення про тісний зв'язок нашого часопису з трудовими масами. Пишіть-же, товариші й товаришні, до своєї газети, робіть її своєю-трибуною, своїм організатором, оборонцем, агітатором серед працюючих, що кляккав їх до визвольної боротьби з капіталістичного вилізку.

ПРОТИ ФАШІСТСЬКОЇ ОМАНІ.

(Перед польсько-шляхетським зїздом у Варшаві.)

Фашистська Польща активно готується реалізувати задуманий ще два роки тому план "величезної" патріотичної маніфестації, у Варшаві 14. липня має відбутись зїзд поляків, що живуть по всіх країнах світу за межами Польщі.

Ініціатори зїзду, за повідомленнями польської буржуазно-бредунів, висувують, як основне завдання зїзду — об'єднати поляків цілого світу навколо Польщі. На порядку денному зїзду намічено доповіді про культурні й господарчі зв'язки між поляками, які живуть по різних краях, про денціоналізацію поляків, що живуть за межами Польщі, про опікування польської держави польськими нацменішностями в різних країнах.

Два роки тому польський фашизм, не почувачи себе ще досить міцним, уважав за потрібне відкласти зїзд на невизначений час. Тепер, на його бджму, такий час прийшов. Польські капіталісти та помішники цілком довіряють фашизмові захист своїх маєтків, фабрик та банкових вкладів. Польський фашизм на ділі до-

вів свою здатність розправлятися з революційним пролетаріатом, спромігся глибоко поховати різні проекти земельної реформи, виявив умінья громити організації національних менішостей — українців та білорусів, влаштувати погромні української та єврейської людності.

Але всі ці подвиги польського фашизму не дають жадної гарантії тривалого успіху: Не вважаючи на зойки катованих у тюрмах політ'язнів різних національностей, де вважаючи на терор та підтримку від соціал-фашистської ППС, хвиля революційного руху пролетаріату, трудящого селянства та пригнічених національностей і далі наростає.

Цій делаті дужчий революційній хвилі польський фашизм і-гадає протиставити завсуч "єдиного національного фронту" всіх поляків, що живуть по різних кінцях світу.

Ініціатори зїзду сподіваються представництва з 14 осіб і від поляків, що живуть у СРСР, зокрема 5 делегатів від

УСРР. Польська пролетарська громадськість Київщини вирішила використати нагоду, щоб зирвати машкару патріотичної омани, за якою ховається справжнє обличчя організаторів зїзду, й закликає широкі польські трудящі маси Київщини до активної участі в виборах делегатів на цей зїзд.

На поклик редакції "Серпа" відгукнулася управа польського робітничого клубу. Вона взяла на себе ініціативу організувати громадський комітет, щоб провести вибори на зїзд від трудящих поляків Київщини, і звертається до польських громадянських і культурних організацій Київщини з закликом делегувати своїх представників до організаційного комітету.

Польська громадськість Київщини мобілізується під гаслом інтернаціональної пролетарської солідарності, за СР-СР, за єднання з трудящими масами Польщі без різниці національностей, проти фашизму, проти війни.

Б. Окарабєк.

РЕЗОЛЮЦІЯ Ц.К. КОМПАРТІЇ КАНАДИ НА ЛИСТ КОМІНТЕРНУ.

(Докінчення.)

8) У всіх сферах партійної праці лист Комінтерна вказує лінію боротьби проти правої небезпеки, яку ми приймаємо. Ми приймаємо критику КІ за невадну нашої партії збільшити число англо-саксонських членів і приєднати французько-канадських робітників до партії, слабо зв'язаної з осередкованими частинами канадської робітничої класи. Ми визнаємо, що одною з найважливіших завдань нашої партії є розширити ширшу діяльність між англо-саксонськими робітниками, щоб збільшити число англо-саксонських членів нашої партії й заснувати партійну організацію між французько-канадськими робітниками.

Рівночасно ми поборюємо теорію, що національний склад партії засуджує часів на пасивність. Мусимо енергійно застосувати лінію листа КІ відносно праці серед жінок і молоді, які є недооцінені через те, що провід не зрозумів третього періоду післявоєнного капіталістичного розвитку.

9) Ми замічуємо натиск на праву небезпеку як головню небезпеку, що стоїть перед канадською партією, спільно з усіма секціями Комінтерна, прирікаємо, що провали правих тенденцій, так очевидних в канадській партії, будемо завзяті поборювати: Ц.К. КІПК вітає також натиск в листі Комінтерна на Факт, що "боротьба проти троцькізму", не може бути відокремлена від цілої проблеми справлення тих правих тенденцій, що представляють найбільшу небезпеку для КІ в теперішній час...

Цей натиск є особливо цінний через те, що цей чинник (важливість боротьби проти правих тенденцій і боротьби проти троцькізму) був зведений до мінімуму в нашій партії, а членів політичного комітету заявляли на політичних мітингах, що балачку про праву небезпеку втягнуто до резолюції Полкому проти троцькізму без потреби.

10) Ми вповні одобрюємо оригінальний лист КІ, який встановлює організаційну базу й гарантію для переведення в життя нової лінії КІ для нашої партії і для зроблення, потрібного гострого звороту в нашій політиці, щоб привести нас в контакт і до проведу робітників. Сучасна федеративна структура нашої партії, яка не дає її функціонувати як політичному провідникові цілої робітничої класи, мусить бути дефінітивно зліквідована і партія мусить бути кріпко вко-

нена в робітничих шарах (шарові ячійки). Ціла будова партії мусить бути перетворена на так, щоб опиралася на принцип демократичного централізму, маючи централізований політичний провід зверху до низу. Структура партії мусить бути скріплена встановленням функціонуючих Д.В.К і постійних дистриктових організацій. Праці в усіх масових організаціях (жюнових та інших) мусить бути під прямиим провідом Ц.В.К, Д.В.К і т. д., а язіковий Агітпропі не є виконавчими тілами, лише департаментами для переведення ліній, прийнятої провідними партійними органами. У всіх масових організаціях партія мусить встановити функціонуючий апарат для успішного переведення партійної лінії.

Ця рішуча зміна в партійній структурі мусить бути виконана конвенцією партії й енергійно переведена в життя: 1) при помочі широкі освітньої кампанії між членами; 2) через скликання нових дистриктових конференцій, щоб пороби потрібні зміни в дистриктах; 3) пороблення потрібних змін у язіковій фракційній структурі в шлій партії. Опір проти ліквідації соціал-демократичної структури партії, який розвивється з реорієнтацією партійної праці в напрямі фабрики, мусить звестись поборювати.

11) Лист Комінтерна яєно встановив факт, що базаю для правої небезпеки в КІПК є переселення канадського "добробуту" в теперішній період "дорівняючих схперенностей у світовій капіталістичній економіці та недоцінювання зростаючої радикалізації робітників, особливо нефахових, як наслідок капіталістичної раціоналізації. Невдача Ц.В.К правильно проаналізувати положення довела до цілої серії правих помилок (КІПК, трейд-юніонна праця, аграрна праця, становище до Л.К.М., К.Р.О.Л., тенденція до легалізму, невдача перевести в життя оригінальний лист з 1927 р., невдача зреорієнтувати партію на працю в основних індустріях (Нова Скотія, північне Онтеріо і т. д.), мильна орієнтація і дрібно-буржуазний пацифістичний провід у жіночій правій, соціал-демократична структура партії і т. д.).

Основним завданням перед партією є зробити рішучий зворот у всій її праці, боротися проти правих помилок і позискати партію для ліній Комінтерна. Всі постанови конвенції мусять вийти в світлі лі-

ста КІ. Всі тенденції інакше толкувати лист (мильне розуміння становища КІ супроти партії праці, характеризування листа КІ як баламутного або перебільшуючої радикалізацією, спротив організуванню неорганізованих на підставі, що ми не можемо бути успішними в цій праці, а лише реформісти можуть бути успішні, поки робітники не заведуться в своїх надіях, характеризування ліній листа КІ відносно аграрної праці як фашистської лінії або такої, що не вказує ясної і правильної лінії для нашої партії) треба гостро й рішуче поборювати.

Треба ужити найбільш рішучих старань на конвенції і після неї, щоб запевнити повне виконання листа КІ. Це мусить зробити поведінням як найширшої освітньої діяльності, втігненням нових пролетарських елементів з фабрик до Ц.В.К і полкому, зміненню проведу в дистриктах, гострим і рішучим поступуванням, аж до підірвання організаційних кроків, з тими товаришами, що опираються на ліній Комінтерна, і зміною фракційної боротьби колективним працею, опертою на повний самокритиці. В часі, коли наша партія стоїть перед повною реорієнтацією своєї лінії, щоб пристосуватися до завдання організувати й повести боротьбу робітників проти "раціоналізації, за оборону Радянського Союзу і проти імпералістичної війни, всі тенденції до розвитку фракційності мусить бути безпощадно викорнені.

Хто там каже про загибель Соціал-демократії? Сам, як бачите, Цергбель, Кукувати він вміє.

Виступав у свій час катом, Так зате-ж і нагорода Так, ні мало, ні багато Вілу має він... за вроду.

А на зїзд — робоча база, Робітник, мовляв, й вирини буржуазний підхалроза Оборонсь ситих, жирних...

Треба й руки з мользями, Яма-самих лише — замало. Мользя-ж е! — Звідки-ж саме? Гроші-ж довго рахували.

Та й натерли руки білі! З мользями, ще й у блязі Пидуть на зїзд, веселі, вмілі З підприємцями в союзі...

Мартин Забєка.

МАСКАРАД.

Берлінський політ-президент Цергбель куниль візу за 120 тисяч марок.

З розпорядження правління соціал-демократичної партії, міністри соціал-демократи мають явитися на зїзд в робітничому вбранні.

Хто там каже про загибель Соціал-демократії? Сам, як бачите, Цергбель, Кукувати він вміє.

Виступав у свій час катом, Так зате-ж і нагорода Так, ні мало, ні багато Вілу має він... за вроду.

А на зїзд — робоча база, Робітник, мовляв, й вирини буржуазний підхалроза Оборонсь ситих, жирних...

Треба й руки з мользями, Яма-самих лише — замало. Мользя-ж е! — Звідки-ж саме? Гроші-ж довго рахували.

Та й натерли руки білі! З мользями, ще й у блязі Пидуть на зїзд, веселі, вмілі З підприємцями в союзі...

Мартин Забєка.

СТРАЙКОВА ХВИЛЯ ОХОПІЛА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

Річний страйк в Равнині продовжується. Обширники спроводили страйковим з ярославського і лідичського повітів. Страйкуючі селяни за-протестували масовою демонстрацією. Дійшло до страйчанів зі сторони поліції, при чім побито багато селян. Деяких побитих арештовано.

Працюючі селяни при компанійному стану в Добрянах, пов. Горюхови Ягайлонський, застрайкували. Вони домагаються 100% підвижки.

Від 9 травня триває страйк на 5 центральних під Сокалем. Страйкує разом коло 200 робітників. Вони домагаються 50% підвижки та признання професійної спілки.

27 травня вибух страйк рілних і гарбарських робітників в селах Новосілка і Жабче, пов. Томашів. Арештовано 3 робітників. Одну жінку поліція ранила в живіт, а одну в руку.

На другий день по подіях в Підбужу арештовано 40 селян і притримано їх на лостерунку. Селяни зажадали випущення їх на волю: коли поліція відмовилася, хтось з верхів гір дав саліву з крисів в сторону поліції.

ПОПИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ПІД ПОЛЬЩЕЮ І ЇХ РОБОТА.

(Стаття Семена Вітника.)

(Продовження.)

Уніятські попи за старої Австрії.

За часів старої клерикальної шляхетської Австрії поповство грало теж перворядну роль, як підпора магнатів, буржуазії й поміщицтва. Уніятські, греко-католицькі попи рівно сповняли свою службу на амвонах і в школах. Вони приказували селянам покортися панам, покидаючись на святість приватної власності. Клякали, що треба покійно сповняти прикази панів і князів, бо "всика власть походить від бога". Вносили тільки часом скарги у Відень до цесаря або через дрібнобуржуазних послав на те, що римо-католицькі попи забирають їх селян і наверхують на римо-католицьку віру. Але в цілому греко-католицькі попи ширшій темноті й забобони та збирали немилосердно селян Гумне мисливство у містах.

В час кривавої боротьби робітників і селян Західної України проти польських панів греко-католицькі чи уніятські попи ставали на боці польських поміщиків. У цьому теж підібрали їх дрібнобуржуазний секретаріат Західно-Української Республіки. Увесі час війни західно-українських мас проти польсько-шляхетських окупантів вони поборювали всі рухи селянства, й до Західно-Української Республіки, де провів мала їхня дрібна буржуазія, поповство ставило себе байдуже або й ворогувало перед змаганнями широким народним мас.

Коли шляхетсько-буржуазна Польща кров'ю й залізом загараля західно-українські землі, коли заповнила тюрми робітниками й селянами Західної України, польські жандарми й офіцери палили села, калічили, убивали, розстрілювали революційних борців, колючили Західно-Україну й Білорусь, то нікчемне поповство хоронилося під крила цих жорстоких окупантів.

Митрополит граф Шейтшицький і поповство присягає.

Перший митрополит граф Шейтшицький склав присягу на вірність польській державі. За ним усе поповство ревно за мовив на проповідях у церквах, що треба покортися польським панам і буржуазії. З усією залежністю попи по селах робили доноси проти комуністів і проти революційних селян.

Після анексії Східної Галичини, після грабінного акту з 13 березня 1923 року, поповство Східної Галичини віддалося зразу до посаду шляхетсько-буржуазною урядові Польщі, складало заяви вірнопідданства польським буржуазно-шляхетським анекнтантам.

Вже в травні 1923 року скликала дрібнобуржуазна партія з'їзд трудовиків у Львові. На цьому з'їзді першу скрипку грала попи та поповські сини, рижна адвокати, старші урядовці й підприємці-спекулянти.

Головною под впливом поповців партія висунула до провуды адвокатів Охримовича й Володимира Батинського. Цей з'їзд ухвалив ганебні постанови скоритися рішенням антантських хижаків, ухвалив покинути шлях боротьби за Західно-Україну або за окрему галицьку державність, відкрив навіть шлях до автономії і скорився до того, що ухвалив постанови піддатися шляхетсько-буржуазному урядові Польщі.

Ці ганебні постанови західно-української дрібно буржуазії йшли над-всім спекулянтам, куркулям і попам, що були на з'їзді. Усім їм, а головню попам, ходило про їхні шкурні інтереси.

Зокрема ухвалами з'їзду у Львові попи бажали відвернути від себе загрозу, що йшла з наміреного целібату й конкордату.

Целібат.

Целібат (це є безженство греко-католицьких поповів) хотіли запровадити на Західній Україні латинські попи й польський буржуазно-шляхетський уряд. Відомо, що латинським попам не вільно женитися, а це тому, щоб вони були воюючим віддалом божої сили, що мавирих наверхують до послуху поміщикам і буржуазії. Попи мають думати тільки про "спасення душ", про збереження християнської покори серед широким мас та слухати у всьому приказів папи з Риму. Ніякі світські потреби не повинні заважати їхній постійній службі богам. Що кожний латинський поп тримає у себе то сподино, на це мовки глядять польська влада, бо ж "і прешна Ева спокусила через вужа нещасного Адама". Але латинські попи робили наступ на греко-католицьких поповів, що женилися й плодили дітей. Одним із ревних пропагаторів целібату (безженства поповів)

став і митрополит граф Шейтшицький. У всій пресі Західної України, в "Ділі", перемиському "Українському Голосі" точили попи завзяті спори проти целібату. А щодо цих спорів не в силі були втягнути селянських мас, тож ховалися під крила польської влади, щоб доказати, що однакові й жонаті попи рівно несуть службу панам і буржуазії, як і нежонаті.

(Далі буде.)

ЖЕРТВУЙТЕ НА ДІТОЧУ ДЕЛЕГАЦІЮ ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Кампанія збирання фондів для висилки робітничої дитини з Канади до Радянського Союзу вже починається. Молоді піоніри закликають старших товаришів піддержувати цю кампанію як найскоршій надсиланням датків. Час вже короткий до виїзду нашої делегації до Радянського Союзу, отже фонди треба збирати не тільки.

Скликання з'їзду делегації цього року від робітничих дітей з багатьох країн в Радянському Союзі є у зв'язку з нашою боротьбою проти без-

печного нападу імперіалістичних держав на Радянський Союз. Конгрес цих робітничих дітей в Москві відбується в протиставленню до Міжнародного Демборті-Бой-скавітів, що відбудеться в Англії. Частину приготувань для війни є знятовани в молоді патріотизму, щоб вона була готова взяти зброю й воювати всіх, кого лише капіталісти бажують роздавити. Делегація робітничих дітей приїждять робітників і дітей для піддержки Радянського Союзу-ї проти воєнних приготувань імперіалістів, як це вказує Міжнародний Демборті-Бой-скавітів.

Молоді піоніри в Канаді приготуванням для "широкої кампанії між робітничими дітьми по школах та уличях, поби дитяти їх піддержку для першої делегації, яка репрезентуватиме канадських робітничих дітей, що їдуть до радянської вітчизни.

Щоб ця кампанія була успі-

Спортивний гурток робітничих дітей на Радянській Україні перед виходом на площу змагань.

твом до Англії, він знав, що йому не буде трудно зібрати гроші. "Великі пані" голови великих корпорацій, всі вганяли сюди й туди, і збирали грошей не лише на висилку 22-ох скандинавців, але багато більше. Губернатор і "великі пані" всі знали, що це була добра вкладка для них, що гроші, ужиті для приготування зброї для нашої делегації проти Радянського Союзу є такими гривами, що принесуть їм відповідні дивіденди.

Робітничі діти Канади покладатимуть на тяжко запрошований гроші визискуваних робітників, щоб вислати свого делегата й піонерський з'їзд в Москві. Робітничі діти покладатимуть на клясову свідомість, на солідарність робітників Канади з робітниками Радянського Союзу для піддержки нашої делегації.

Час короткий. Нам ще багато потрібно, щоб доповнити суму, яка потрібна на подорож-

увати свою солідарність з робітниками й селянами і з робітничими та селянськими дітьми, які будують соціалізм у Радянському Союзі, які приготували оборонити робітничу країну від нападу імперіалістичних держав. — через піддержку дитячої делегації з Канади до Радянського Союзу.

Посилайте свої датки зараз до:

Jennie Carr
Room 20, 163 1/2 Church St.
Toronto, Ont.

ПРОЦЕС ПРОТИ "ЛУГІВ" В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 25. травня, закінчився процес проти О. Замощака і П. Ногорілого за їх діяльність в Лугах бережанського повіту. Процес почався був ще 17. квітня, але його відтак перервано для пересудування свідків, між іншим Р. Дашкевича. Акт обвинувачення закидував, що вони брали участь в діяльності Лугів, які "переслідували інші цілі, як зазначені статутами, що організували похід без дозволу старости й що устроювали з дутовиками військові вправи. Замощакові закидував акт обжалювання, що він продовжував на вічах проти державної влади, та між іншим мав сказати: "Тільки на Радянській Україні є свобода, в Польщі нема нічого для українського населення, тому нехай вичевки добре над тим пригадуються і тамтуди звернуть свої очі". За це заочно заарештував на 4 місяці строгу арешту з завершенням на грошеву кару 200 zł.

СТРАЙКИ ДЕРЕВОРОБІТНИКІВ.

Близь 5,900 дереворобітників Буковини, що за нужденню платно робили по 10-14 годин у лісах та трачках тяжку роботу, зажадали 8-годинного дня праці і застрякували. Підприємці погодилися на 8-годинний день праці і тому робітники вернулися до роботи. Та при найближчій виплаті фабриканти всьому обтягнули робітникам стільки, скільки по їх рахунку припадало на ті години, що робітники робили понад 8 годин. Робітники станули знова до страйку, а Дана, який посередничав між ними з підприємцями мало не зарубав сокирами.

"Форвертс" з 30. травня доносить, що дереворобітники з заводів Імфора і Аврора прилучилися до страйку тому, що підприємці не додержали колективної угоди й вимагали від робітників 10 1/2-годинної денної праці.

НОВИЙ УРЯД РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Новий склад президії ВУЦВКУ та Раднаркому УСРР.

Зараз же по закінченні праці Всеукраїнського з'їзду рад, відбулася і сесія Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету XI скликання. Сесію відкрив тов. Петровський. На порядку денному — вибори президії ВУЦВКУ, Ради Народних Комісарів та голови бюджетної комісії ВУЦВКУ. До складу президії ВУЦВКУ, одногласно вибрано т.т.: Петровський, Косіор, Василенко, Затонський, Скрипник, Сербиченко, Балицький, Поряйко, Шліхтер, Любченко, П. Цолоз, Буденко, Якір, Поляков, Акулов, Палацька, Смирнов, Чапенко (харківський робітник), Васильєва (робітниця Канатки)-Бондар (селянин) і Волкова (селянка).

На кандидатів до членів президії ВУЦВКУ вибрані т.т.: Горлинський, Гулий, Майоров, Бородай, Гаврилов, Воронович (АМСРР), Войсеховський (Київ), Винников (Полтава), Бойко (Стаалін), Бендесберг (селянка).

На голову ВУЦВКУ вибрано одногласно тов. Г. І. Петровського. На секретаря ВУЦВКУ вибрано тов. Василенка і на його заступника тов. Горлинського.

Далі сесія вибирає Раднарком у такому складі:

Голова Раднаркому — тов. Чубар.

Заступник голови Раднаркому — тов. Сербиченко.

Заступник голови Раднаркому і голова держплану тов. Дудник.

Заступник голови Раднаркому і Народний комісар РСІ тов. Затонський.

Народний комісар земельних справ — тов. Шліхтер.

Народний комісар освіти тов. Скрипник.

Голова Вищої Ради Народного Господарства — тов. Сухомлин.

Народний комісар фінансів — тов. Полоз.

Народний комісар торгівлі — тов. Вейцер.

Народний комісар внутрішніх справ — тов. Балицький.

Народний комісар юстиції — тов. Поряйко.

Народний комісар праці — тов. Гулий.

Народний комісар охорони здоров'я — тов. Ефімов.

Народний комісар соціального забезпечення — тов. Поряйко.

Керівник ЦСУ — тов. Мінаєв.

Уповноважений Наркомвнормору РСРР при уряді УСРР — тов. Якір.

Уповноважений Наркомшляхів РСРР — тов. Шимановський.

Уповноважений ЦСРР — тов. Сивков.

Уповноважений Наркомзаксправ РСРР — тов. Александровський.

На голову бюджетної комісії ВУЦВКУ сесія вибрала тов. Поряйку і доручає президії ВУЦВКУ подіти на затвердження наступній сесії весь склад бюджетної комісії.

ВИКЛЮЧИЛИ З ПАРТІИ.

"Громадський Голос" мистить комунікат Головної Управи УСРР, в якому повідомляє, що Головна Управа партії на засіданні дня 19. травня виключила й позбавила мандату посла К. Стефанова.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства шойно вийшла давно очікувана й дуже цікава книжка з під пера відомого американського письменника Джіма Туаля, в перекладі І. Ю. Кулика,

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ
(АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.)

Письменник сам колись був босяком. Він в цій книжці описує різні чудернацькі пригоди життя бродяг. В книжці 31 найцікавіших оповідань. У Злучених Державах зміст тої книжки показують на "мувінг пікчерс". Книжку видано дуже гарно, на прекрасному книжковому папері.

КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належністю засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

"КРАСІН"
В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.
НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

На жаль, у нас не було змоги повідомити про таке вирішення Сорру. Єдине, що ми могли зробити, — це дати зрозуміти людям на Фойні, що ми їх вомітили. Цілу годину з гудка "Красіна" виривається паса білої пари і бачисте ревнива важкою дуною розходиться по безмежних білих степлах.

Не знаю, чи чули нас люди на Фойні? А якщо чули — чи зрозуміли, що ми хочемо їм сказати, чи зрозуміли, що ми шлемо їм слова бадьорости й надії на врятування.

Ось уже зникає і сіра скеяста маса острову Фойні. Уже не видно на верхівці надбережної скелі двох маленьких крапок — людей.

Не знаю, що мали переживати Сорра з Ван Донгеном, але навряд, щоб на нашу адресу говорили вони компліменти.

На верхньому м'ястку "Красіна" повторюється те саме, що переживали ми, підходячи до групи Мадьмрена. З містка бачать в усіх напрямках цілий ліс радіо-щоглів і десятків наметів Вільєрі. А крига виростає назустріч нам, тороси нагромаджують один на один. Важкі льодовики ледве розступуються перед гострим

форштевенем, сердито стукуючи по залізному борту.

Хвилі туману, що обгортали до цього лише обрій, починають підходити дедалі ближче. Мов ключем заткало туманом все навкруги.

Вільєрі — відусяди.

Я уважно шукаю групу разом з усіма. Спробу нарізати на тьмяному білому тлі торосів і поруч побачив маленький конус намету, поруч з тоненькою радіо-щоголю.

Я борюся із спокусою радісно сказати про це, але, нарізати, певність того, що це не оманя, бере гору, і я кричу:

— Ось вона — група!

Майже одночасно з усіх боків чути такі самі вигуки:

— Дивіться, група!

Розчаровано перевожу бінокль в інших напрямках — нічого нема.

Повертаюся знову до своєї крапки і теж не намагаюся нічого. Тоді я згадую, що за останні чотири дні я спав всього лише кілька годин. Але чи можна-ж піти тепер в теплу каюту? А що як з'явиться справжня група? Цього моменту пропустити не можна.

Туман обгортає нас холодним диханням. Туман тут надліноччю — зовсім особлива річ. Як він з'являється, холод пронизує вас до кісток. Коли під промінням сонця ще можна ходити в свєтрі, то як тільки між сонцем і кригою товстим шаром ляже туман, треба надігати на себе щось тепліше.

Нарешті я наважився припинити спостереження і піти в лазарет винити склянку чаю. Відсьогодні я в лазареті тільки гість; ліжко

загадаю віддати для італійців групи Вільєрі.

Обережно відчиняю двері в лазарет. Просто пере до мною на брудній падубі мій купальний халат.

Анатоліусе, що це значить?

— Тсс, не розбудить... Із ліомінатора дме, і я накрик Цанні воги. Ну, а він і скинув його увисні на падубу. Ріжні люди приходитьи сюди, начальство, от і потоптали трохи. Та ви не турбуйтеся, я його виперу.

Чудний Анатоліусе! Мало йому, що за один день він ветиг віддати Цанні всі запаси бісквітів, зроблені в Бершеї. Мало того, що Цанні варить для себе мого мого, витрачаючи на чашку не менше, як з півфунта чаю. Тепер Анатоліусе пустив в діло мій купальний халат. Він хапає для італійців рішуче все, що потрапляє йому під руки. А, проте, Анатоліусе старється зашукувати передо мною свій вичнок скляною гарячого мішного чаю, що його він пропонує винити із бутербродом велинських розмірів. Я знаю — нічим не можна дошкудити йому більше, ніж взяти чай з бутербродом і піти з каюти. Я їду в каюту до Петрова.

Це найтепліша каюта на кораблі. Єдине, з чим любить розмовляти Юрій Костянтинович, — це цифри астрономічного альманаху, білий шар зоряного глобуса і рулонні величезних мореходних мап. Мовчазні співбесідники.

Після довгих розмов з альманахом і глобусом, після багатьох вимірювань гострим ніжками, циркуля Юрій Костянтинович проводить впервену риску олівцем. Ця чорна лінія — курс "Красіна" на завтрашній день. Поглядаючи на цю риску, вахтені начальники будуть стежити

з верхнім компасом; і, коли хоч трохи корабель зблизить від курсу, призначеного рукою Юрія Костянтиновича, між верхнім містком і керманійною рубкою знімається перекивання:

— Ей, штурвалний, котиться вліво. Візьміть правіше градусів з п'ять.

— Єсть правіше п'ять градусів.

— Скільки?

— 121.

— Так держіть!

— Єсть так держати.

Це значить, що курсова риска на компасі сполучилася з тим "румбом", через який лежить чорна лінія, проведена вночі при світлі маленької лампи в каюті Петрова.

Зараз мені не щастить. Петров згортає мапи і, витягнувши з футляра кишенькового хронометра, збирається бігти нагору, щоб зробити це не соту за сьогодні спробу орієнтуватися на точку. Натягнути стареньке демісезонне пальтечко, він біжить нагору.

Аж жаль бере, коли злившись на Петрова, як він ганяється за сонцем, що ніби грає в жмурки. А треба бути Юрієм Костянтиновичем, щоб в густому туманному морозі все-ж найти його. Дві години по тому знаємо, що ми підійшли якраз до того місця, де має бути група Вільєрі. Має бути, але від неї немає й знаку.

Ще з півгодини "Красін" молотить форштевенем кригу в тому самому напрямі, поки не стає очевидним, що ніякої групи в томці, що її вказано в радіо-телеграмі "Чита-ді-Міламо", немає.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОПРЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиникий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиникий дайсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить і береє інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиникий журнал в українській мові для працюючої жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиникий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на ім'я кожного часопису зокрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ДЕМОКРАТИЧНА ДИКТАТУРА І ПРОЛЕТАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

Вже багато у нашій пресі писалося гострої критики про всякі організаційні справи, часами про такі, які не варта зломаного цента, часами у них робилося з мінні слона і т. д. Мені здається, що було-б багато краще, коли-б наші дописувачі писали більше добрих порад, піддавали країні думки для добра й розвитку організації, ніж критики. З цього було-б більше користі. Безпастайна критика викликає тільки несмак. Для людей, що стоять в організації недого, а головною для людей поза нашими організаціями, та критика є такою страшною, що вона їй відлякує. Ім здається, що у наших організаціях є відкиди цеда, коли так багато критики.

Розуміється, ми дивимося на справу інакше. Ми самокритикуємо якраз показуємо, що ми вже достало, свідомі люди і самокритикою хочемо втримати наші організації на висоті свого завдання, а головною цим ми показуємо, що тільки в робітничих організаціях є справжня демократія, що тільки у них кожний член має змогу сказати відкрито свою думку не тільки на зборі перед членством, але й перед загальним тишем читачів робітничої преси про свою організацію.

У нас, в організації, як і всюди, невідомі одиниці. Є й такі, що залишили організацію, бо їм у ній то одно, то друге не сподобалося. І часто такі одиниці потім стають відкритими ворогами робітничої організації. Щоб відловити своє власне дрибніське (одночасно й дурненьке) самолюб'я, вони ходять і підмовляють інших членів, що у наших організаціях диктатура, що у них правлять одиниці і т. д. А нащо стараться вони небрехати на передніх товариств. Хто читав останні числа "Укр. Голосу", той бачив там погані наклепи на підкупування членства РЗТ проти в.т. Назівського і Шатувського.

Для свідомого робітника це рік цілком зрозуміла: всюди вороги робітництва, побороюючи робітничу організацію, б'ють в першу чергу тих, хто дає їй найбільше безпеки, хто стоїть в провіді. Коли-б ті самі вороги вічно брехали на т. Поповича: що він має кілька

поверхову кам'яницю, що йому електрика діти колише і т. ін. Зараз діти т. Поповича поїхали, а сам т. Попович виїхав з Вінниги. Тож "добри люди" ще на вздогні пустили за ним брехню, що він мав забрати щось ні більше, не менше, як 30 тисяч доларів та купив собі за них фарму коло Ніагари.

На тому закінчилося. Тов. Поповича нема зараз перед очима, верби на його фармі виродили грушки — треба брехати на інших "диктаторів", які є шодня перед очима.

Чи справді у наших організаціях є якась диктатура, а у всіх інших патріотичних та греко-католицьких організацій та брательних повна демократія? Ми не будемо воювати звичайними фразами, але візьмемо самі факти.

У нашому Робітничому Запомоговому Товаристві найвищим тілом є конвенція. Ухвали конвенції є найважливіші і ніхто не сміє їх змінювати. Конвенція вибирає Головного Заряд, який виконує обов'язки як керує організацією в часі між конвенціями — після статута і ухвал конвенції. Всюди на місцях всі місцеві справи вирішують збори членства, які вибирають заряд, а цей виконує місцеві обов'язки також згідно зі статутом та ухвалою зборів.

Коротко і ясно. Тут вам ціла "диктатура". Ні Назівський, ні Шатувський ніяких надзвичайних прав немає. Їхні права такі самі, як кожного члена.

Але візьмим ми одну з греко-католицьких допомогових організацій у Вінниги. Яка її форма правління? У її статуті говориться, що "Дирекція є то найвища, стала і незмінна власть в Братстві". Та дирекція встановлена й вибрана надзвичайними зборами чотирьох членів, то на його місцях не вибирається другий, але признається. Заряд пропонує, а сама дирекція рішає брати його, чи ні. Розуміється, бере такого, якого хоче.

Кожний директор, коли його бере дирекція до себе на місце вибавшого, складає прися-

гу "Господу Богу в Трійці Єдиному", "що все що на нарадах Дирекції буде говоритися, або рішення, задержу в тайні, — навіть тоді, коли-б я перестав бути членом Дирекції а навіть і Братства. Цю присягу стверджує власноручним підписом. — Так мені Боже допоможи. Аминь.

Постійним і обов'язковим членом і провідником дирекції є духовник.

Які права має та дирекція? А такі: вона "затверджує кожнорічний Уряд Братства і поодинокі його члени виборних на загальних річних, кварталних або надзвичайних зборах".

"Дирекція потверджує або відкидає ухвали звичайних зборів і рішення заряду".

Я вже не говорю тут про те, що Дирекція має право кожного часу викинути члена з організації, вирішувати чи перевиршити усі ухвали-заряду. Не говорю і про те, які необхідні права, справжні диктаторські права має там "духовний провідник", який є-також сталим і незмінним підписувачем меків організації. Отже не є пустим звуком те, що люди кажуть: "Там все робиться так, як він скаже".

Отже в цій греко-католицькій організації не загальні збори, не конвенція є найважливішим тілом, але дирекція. Загальні збори членства переводять якусь ухвалу, а дирекція не затвердить — і кінець. Рішення загальних зборів їде тоді до коша. Загальні збори виберуть заряд, а дирекція не затвердить — і на тому кінець. Заряд переводить якусь ухвалу і дирекція її не затвердить — на тому справа скінчена. Дирекція старша за все, вона має повні диктаторські права. Вона вибрана раз на завжди, репиту вона сама себе доповнює.

І ці люди називають себе "демократією", а робітничі організації вони називають "диктатурами". На ділі ж справляється якраз навпаки: там, в тих "демократіях" справжня диктатура одиниць, головною пошів, а в робітничих організаціях справжня пролетарська демократія.

Чому ми називаємо свою демократію "пролетарською"? Тому, що членом Робітничого Запомогового Товариства може бути тільки робітник, що панам і попам нема до него доступу. Бо як би вони до него дібралися, то запровадили-б свою диктатуру.

Ща сказало-б членство Ро-

бітничого Запомогового Товариства, коли-б в його статуті встановити такий параграф: "Пролетарський провідник має право уневажнити ухвали зборів і заряду, если ці ухвали противилилися духови пролетарської справи".

Сам по собі параграф не страшний. У нему застерігається, щоб організація не звернула з пролетарського шляху. Але у нас підняв-б бунт: чому надається таке велике право одиниці? І цілком слушно. У нас ніяким одиницям ніяких надзвичайних прав не надається. А в статуті того греко-католицького братства, про яке вище пишу, є такий параграф: "Духовний провідник має право уневажнити ухвали зборів і заряду, если ці ухвали противилилися духови Католицької Церкви".

Отже все вище наведене нехай дасть робітникам до думання. Прочитавши це, нехай кожний скаже собі: де є

диктатура, а де демократія?

Головно це повинні взяти собі до розуму деякі наші "критики", що в більшій часті критикують понад платою та по кутючках. Я не говорю про тих "критиків", що розписуються в "Укр. Голосі". Наше членство знає хто є "Укр. Голос" — і цього вистарчає. Погано було-б коли-б "Укр. Голос" хвалив Назівського та Шатувського. "Укр. Голос" зовсім не робить чести тям членам нашої організації, над долю яких він плаче. Бо знаємо-ж ми чого він плаче. Нехай же плаче і осліпне — ми йдемо своїм шляхом. Племо, будемо свою організацію, не тямемо її до суду, а найдорожніше не йдемо-вчитися до патріотів, ні до католиків. А от ті самі пани з "Укр. Голосу" у своїй своїй роботі малують за нами, дуже невдачно — але малують.

Арзеттінк.

Вінніг, Ман.

ПОМЕР ТОВ. МАТВІЙ НОВАЛЬ.

25. червня 1929 року в Кінг-Едвард шпиталі у Віннигу помер т. Матвій Коваль. Помер він на сухоті, пролежавши в тому шпиталі шість років.

Покійний товариш належав до відділу ТУРФДім і РЗТ в Кенорі, Онт. В січні 1928 року він приїхав на 9-ий відділ ТУРФДім (не як делегат, але сам по собі). Ще в дорозі в потязі йому стався вибух крові. У Віннигу він хотів це передіти, ази наших організацій, а потім піти до лікарів. Однак не вдалося йому досягти до кімнати ліків, бо стався повний збих крові і його відвезено до докторів у той спонтований гострий характер сухот. Доктор записав його в Кінг-Едвард шпиталі (це спеціальний шпитал для сухотників), де він пролежав аж до самої смерті — ціло го півтора року.

Цілий час покійного відвідували в шпиталі віннігеські товариші і товаришні, як також час від часу навідувалися до нього товариші з Кенори. Покійний товариш був дуже щирим працівником наших організацій. Він був одним з основників відділу ТУРФДім в Кенорі, він щиро працював для збудування в Кенорі Укр. Роб. Дому. Він був одним з тих тих товаришів, що мало говорять, але щиро працюють.

Тов. М. Коваль походив з села Воєлице, в Волин. В Кенорі він одружився, але дружина його померла, полишивши йому двоє дітей сиротами. Працюючи на залізничі, покійний утримував дітей, які жили при родичах друзини покійного. Коли-ж страшна недуга залягла Ковалю, діти залишилися під повною опікою родичів.

Пару тижнів-перед смертю покійний висловив бажання, щоб його похоронили в Кенорі поруч могил його дружини. Тіло покійного відвезено з Віннигу 26. червня до Кенори, де його того-ж таки дня похоронено згідно з його бажанням.

Останні дні перед смертю покійний тяжко мучився, хоч після довгої тяжкої недуги з него залишилися майже самі кости.

Покійний був справжнім свідомим пролетарем. До останніх днів, поки слухався йому оці й пам'ять, він читав газети, книжки, цікавився робітничим рухом, життям організації. Коли його відвідували опікуни, то його мого завжди був про організацію, він журився кенорським відділом, кожному полюбив, хоч свідомий був того, що вже їм не вийде і шпиталю. В його слабому мученому тілі жили завзятий бокний дух. В особі т. Ковалю двоє спритів втрапили свого батпа, а організація втра-

тила щирого працівника.

Вмер покійний на 37-му році життя. Перед смертю сказав, щоб ніяких парад йому не робили, але похоронити при найменших видатках так тихо, як тихо він працював і перед тих товаришів, які з ним працювали, або його знали.

Покійний має в Канаді брата, який відвідав його кілька днів перед смертю. Ми віримо, що

хтось з кенорських товаришів напише більше про покійного, а ми на закінчення лише скажемо: тов. М. Коваль помер, але пам'ять про його життя завжди в тій організації, в якій він працював і перед тих товаришів, які з ним працювали, або його знали.

Відвідуюч.

РОЗУМНА УХВАЛА ПЯТОЇ КОНВЕНЦІЇ РЗТ.

— Скільки членів і членкинь РЗТ. від нового року заохоріли та скільки допомогли вони платити? — запитав секретаря відділу РЗТ.

— А нащо вам? — запитав секретар.

— Бачите, мені сказали, щоб я написав дещо про наш відділ РЗТ. Отже хочу матеріалу.

На моє бажання секретар

предложив таке:

Від нового року в нашому відділі заохоріло разом членів і членкинь 22. Деякі з них слабували по два рази. Тих 22 членів й членкинь взяли допомогти з головної каси РЗТ. на суму \$475.75. На літні хоріх це є три товаришки, які є поважно хорі, бо мали операції. Отже тим товаришкам також наша каса мусить виплатити кілька десятків. Можна сказати, що хорі члени й членкині нашого відділу вибрали з головної каси РЗТ. около 600 доларів за літню.

А чи можете мені сказати скільки грошей наш відділ від нового року вкладає в місячних вкладок до головної каси РЗТ.? — запитав я.

— Засядіть скільки хвиля, то скажу.

По кількох хвилях я довідався, що з місячних вкладок наш відділ вложив до головної каси

всього 697 доларів.

Мимо всієї підходить гадка: дуже розумна ухвала V. конвенції РЗТ., яка постановила виплачувати хорім допомогти не після тижня, але після двох. Коли-б не ця ухвала, то цього року наш відділ вибрав би з каси більше, як вклав.

Деякі члени задіяли цього залишили ряди РЗТ., а деякі стоять та нішком паркують на цю ухвалу. Але нам, товариші, треба зрозуміти, що наша організація РЗТ. мусить жити, а щоб жити, то мусимо пристосувати наші ухвали так, щоб ми самі не злізи свої організації. Ось цифри до нас говорять.

Індустрія в Транскої в якій працюємо, не є така жорстока, щоб робітників зорювали позєрала в порівнянню до майнів. Але поза це з головної каси ми вибрали не дуже то менше, як вкладали.

А тепер коли візьмемо під увагу майнерські околиці, де випадки за випадками бувають, тоді кожний, хто доробить РЗТ., скаже, що ухвала V. конвенції є розумна, і немає потреби дорікати на місячні вклади там, що цю ухвалу піддержували.

Транскоїєць.

Транскона, Ман.

ВСІ ЙДІТЬ ЩЕ СЬОГОДНЯ В РЯДИ РЗТ.

Найперше складаю щирю подяку відділовому зарядови Робітничого Запомогового Товариства і так само зарядови Укр. Роб. Дому за прийняття тла мого товариша життя до Укр. Роб. Дому у Віннигу.

Звідки відбувся так величавий похорон. І так само дякую Головному Зарядови РЗТ. за виплатлення мені допомоги в сумі \$73.50, а посмертного в сумі \$300.00, котрі у цю важку хвилину так мені стали в прирідку. Так само складаю подяку дрігентови і всім членам оркестри РЗТ., що грали при домовині мого покійного това-

риша в Укр. Роб. Домі.

Дякую опікунам хорих, що відвідували його підчас слабости, а зокрема складаю подяку всім товаришам і товаришкам, котрі прибули так численно на похорон.

А до вас всіх товариші і товаришні кличу: — Ставайте всі в ряди Робітничого Запомогового Товариства сьогодні, не відкладайте на завтра, бо те завтра може скінчитися ще ширі, а ви можете остатися безрадні. Всі йдіть ще ширі в ряди Робітничого Запомогового Товариства.

Вінніг, Ман.

Анна Маніла.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

(Написав Л. Цукерман).

І Англія, і Японія були проти об'єднання Китаю хоч би під керівництвом реакційного шанкінського уряду. Злучені Держави увесь час підтримують шанкінський уряд Чан-Кай-Ши, що намагається скверувати Китай на шлях капіталістичного розвитку. Злучені Держави перші визнали його за об'єднаний уряд усього Китаю, послали в Нанкін своїх радників, гадають підтримати шанкінський уряд у всіх галузях його політики і тим самим сприяти капіталістичному об'єднанню всього Китаю під керівництвом Злучених Держав.

Злучені Держави намагаються протиставити монополіям Англія та Японії об'єднаний буржуазний Китай, що розвивається капіталістичним шляхом за підтримкою Злучених Держав.

Плян Давса, що є завершенням політики Злучених Держав у Німеччині після світової війни, надзвичайно яскраво характеризує другий тип політики американського імперіалізму, що виступає повною і обережно і вперто підходить до панування в Європі, де економічного й політичного поневолення Німеччини.

Версальський мир і система репарацій були паодами перемоги французького імперіалізму

в Європі. Боязкість економічного відродження Німеччини примушувала Францію ріжкими шляхами йти на довгочасне економічне й політичне поневолення німецького господарства.

Сплачування репарацій, поставки натурою, утримання окупційного війська на Райні—все це з'ядало важкою вагою на німецьке господарство, що зазнало вже великих утрат за часів світової війни.

Німеччина йшла до прірви. Марка безперервно падала, господарська єдність країни руйнувалася, зовнішня торгівля під виглядом імпорту до Німеччини, реальна заробітна плата катастрофічно котилася вниз, зростали соціальні конфлікти, класові бої. 1923 рік був критичним роком для німецької буржуазії.

На допомогу німецькій буржуазії прийшов американський фінансовий капітал, зацікавлений у відновленні капіталістичної Німеччини. Повоєнна розруха заволоділа експортові капіталу із Злучених Держав до Європи. У Злучених Державах збиралася величезна кількість капіталу, що шукав збуту, шукав тільки досить містких і забезпечених ринків уміщення. Таким ринком була Німеччина, що могла-б проковтнути значні маси американського капіталу.

З другого боку американські фармери були зацікавлені в Німеччині, як у ринку збуту сільсько-господарських продуктів. Стабілізація Німеччини та її відновлення було в інтересах як американського фінансового капіталу, так і сільського господарства Злучених Держав.

Істотність плану Доса була в наступному: поперше, Німеччина повинна була й далі пла-

тити репарації (виплата коштів за втрачені й мали сорозники за час світової війни).

Ці виплати розподіляються таким чином:

Порядок репараційних виплат за планом Доса (в мільйонах золотих марок).

Роки	Бюджет витрат	Залишки	Залишки на літні	Залишки на літні	Прогнозовані витрати	Прогнозовані витрати	Залишки на літні	Залишки на літні	Залишки на літні
1924—25	—	200	—	—	—	—	—	—	1000
1925—26	—	130—465	250	—	—	—	—	—	1200
1926—27	110	—	550	200	—	—	—	—	1200
1927—28	500	—	660	200	—	—	—	—	1750
1928—29	1200	—	660	200	—	—	—	—	2550

Ця таблиця досить яскраво характеризує програму оздоровлення Німеччини. Німеччина мусить платити репарації, при чому сума їх з кожним роком зростає. Під забезпечення виплат Німеччина мусить передати свої залишки міжнародній компанії, що саме утвориться в якій особливим впливом буде користуватися американський капітал. Німеччина згоджується віддати керівництво грошово-кредитною політикою в руки американських банкірів. Німеччина мусить дати в руки кредиторів під забезпечення репарацій закладку на німецькі промислові підприємства в розмірі 5 мільярдів марок золотом. Німеччина вводить нові податки на цукор, алкоголь, пиво, тютюн, збільшує митові податки і всі прибутки від нього віддає

кредиторам.

Ці податки мусять бути не нижче за 1,250 мільйонів золотих марок на рік. Вся ця сума перекладається на широкі споживчі маси, бо експерти намагаються податки підвищити до останніх меж платоспроможності, при чому перевагу віддається посереднім податкам, тобто податкам на предмети широкого споживання.

Всі суми репараційних виплат надходять до особливо трансфертного (переводного) комітету, що переводить їх за кордон з таким розрахунком, щоб ця операція не спричинилася до іпадання курсу марки.

На чолі комітету стоїть американець. В такий спосіб, в руках американського фінансового капіталу перебуває все господарство Німеччини.

Фінансовим тиском він може на свій розгляд направляти розвиток німецького господарства у той чи інший бік. Однак, план Доса засуджено на банкрутство через те, що основним стрижнем його є визиск німецького робітника, що безумовно збільшується.

Виконання плану Доса може йти тільки через дальше збільшення податкового пресу, тим самим зниження заробітної платні, а на це німецьке робітництво на довгий час не підє. Крім того, план Доса має глибоке економічне заперечення: Німеччина може платити тільки в випадку значного перевищення вивозу над довозом. Посилений же німецький визис утворє конкуренцію промисловості союзників, і тим самим змушує їх підвищувати митові податки в інших країнах.

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОТ-КНИГАРНІ

Всі завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ін.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів;
- Найновіші журнали з Радянської України;
- Річні ноты для хорів і сольоспіваїв;
- Річні музичні інструменти;
- Перуки, вальсовийда, все потрібне для драматургів;
- Грамофонні рекорди в грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всі поради, виконує різні впророчення, переписує гроші старого краю, вибирає афделівти, продає шифарти. Обслуга ТОЧНА Й ДШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.

РОЗВИТОК РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ В ТІММІНС.

На 15 червня в Тіммініс, Онт., відбувся концерт-мити...

Тов. С. Маркевич, відкриваючи концерт, позначив учасникам...

Ім, в місці кооперативного агітпромову висказую ціну...

В другій половині програми концерт-митигу загворив тов. І. Ткачук...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

ЗОРГАНІЗУВАЛИ НОВИЙ ВІДДІЛ РЗТ.

В місті Ніагара Фалс, Онт., живе поперх сотні українських робітників і робітниць...

Дуже ми зраділи, прочитавши вістку в "Укр. Роб. Вістях"...

КОЛИ ЗМІНЮЄТЕ АДРЕСУ, ТО ВИПОВНІТЬ І ЗАШЛІТЬ ДО НАС ЦЮ КАРТКУ.

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada

МОЯ СТАРА АДРЕСА:

Ім'я і назвико

Вулиця або пошт. скринька

Місто і провінція

МОЯ НОВА АДРЕСА:

Ім'я і назвико

Вулиця або пошт. скринька

Місто і провінція

ся зараз на розі головної вулиці в Тіммініс.

Тіммініську кооперативну започаткували українські й фінляндські робітники.

Б чимало ще таких невеликих робітників, що так само шкодять кооперативу працюючих в Тіммініс, як і компанійні та приватні бізнесовці.

По скінченні промови тов. Ткачука запрошено всіх присутніх гостей до шкільної сали на безплатну перекуску.

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

організацію. Тому обов'язком нашим є вступати до РЗТ і пояснювати другим, яку велику користь з нею ми маємо...

Відтак забрав слово т. Лотоцький з Торонто, котрий пояснив зібраним про великі здобутки РЗТ, а то про закупню двох великих будинків з парашкою, що будуть приютом для дідьмичих, калік і для старих.

А Вас місцеві робітники і робітниця визнаємо, вступаючи до однієї в Канаді робітничої заможного організації, заким ви ще молоді і здорові, бо описи не поможуть Вам ніякі нарікання, коли навістять картки.

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

яке нещастя чи каліцтво при працює чи де інде. Є багато таких, що говорять: я вступив би до РЗТ, але мені близько 50 років то вже таких не приймають.

А тов. І. Дробий ширя подяка, що відступив безплатно своєї обширної сали на збори Хай живе відділ РЗТ в Ніагара Фалс в цілій Канаді!

Член РЗТ.

ЗАМОВЛЯЙТЕ! Ще маємо на складі організації скількість т. М. Річана книжки

В БУРЯНАХ для продажі. Тож спійшіть з замовленням на цю книжку такі зараз, бо як спізнитесь, то будете жалувати.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕГУ — відбуються — В СУБОТУ, 6. ЛИПНЯ В ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Обов'язком всіх членів прийти на час і при вході до сали треба виказатися членською книжечкою.

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

Вітніці згадати це треба й те, що кооперативний агітпро...

Кооперативному зарядові, що складається з трьох членів ріж...

ДР. Ф. РИБАК M.D., C.M., L.M.C.C. ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР

ПОВІДОМЛЕННЯ. РОДИЧАМ І УЧНЯМ УКР. РОБІТНИЧОЇ ШКОЛИ У ВІННІПЕГУ ДО ВІДОМА.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН. ПІВРІЧНІ ЗБОРИ відділу Жінської в Іст Килдонан відбуваються в четвер, 4 липня, в годині 8-ї вечером.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Цим повідомляється всіх членів і одиноків обох підвідділів Секції Молоді в Едмонтоні, що в неділю, 7 липня 1929 р. в годині 10-ї рано відбуваються ПІВРІЧНІ ЗБОРИ.

ТРАНСКОНА, МАН. Цим повідомляється всіх членів і одиноків обох підвідділів Секції Молоді в Трансконі, що в неділю, 7 липня 1929 р. в годині 10-ї рано відбуваються ПІВРІЧНІ ЗБОРИ.

ЛЕНОК, АЛТА. Старішим відділу ТурФДім в Леннок, Алта, зустріжеться в неділю, 7 липня, ВЕЛИКАВІ ПІКНІК.

ГЕМІЛТОН, ОНТ. Старішим ЦМК КПК відбуваються в неділю, 7 липня, ПІКНІК.

ДАЙТЕ ПОМІЧ СТРАЙКЕРАМ! СТАРІЯМ КАНАДІЙСЬКОЇ ЮНІ КРАВЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕГУ

НАБУВАЙТЕ І ЧИТАЙТЕ ТВОРИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО.

КОЛЕКТА ХАТА-В-ХАТУ НА ДОПОМОГУ СТРАЙКУЮЧИМ РОБІТНИКАМ ЦЕЇ ЮНІ У ВЕСТЕРН ГЛОВ ВОРКС, ЛЕДЕР ПРОДУКТС І ФРІД ЕНД ФРІД.

КОЛИ ЗМІНЮЄТЕ АДРЕСУ, ТО ВИПОВНІТЬ І ЗАШЛІТЬ ДО НАС ЦЮ КАРТКУ.

МОЯ СТАРА АДРЕСА: Ім'я і назвико Вулиця або пошт. скринька Місто і провінція

МОЯ НОВА АДРЕСА: Ім'я і назвико Вулиця або пошт. скринька Місто і провінція

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ Робимо до міри урбані, літні плащі, зимові оверкоти найновішої моди з доброї матерії і сумки по знизкій ціні десять процент оверст.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ. Цим повідомляється всі відділи ТурФДім, Жінчої Секції і РЗТ, що згідно з ухвалами Десятого З'їзду ТурФДім і Пятої Конвенції РЗТ, Центрального Виконком ТурФДім і Головного Заряд РЗТ висилають на організаційну об'їздку тов. Івана Стокалаюка, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

ДР. І. МЕГАС ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічильні, вентричні недузи.

ДР. Н. ЛАНДІС ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недузи.

Др. Н. HERSHFIELD ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР Спеціальність: ветеричні хвороби і хірургія. І оворимо по українськи.

МАРІЯ КЕКИШІВНА відома вчителька гри на піані і теорії музики, відкриває спеціальну музичну школу в Торонто під ч. 108 AUGUSTA AVENUE

HOME MEAT MARKET Phone 6365 10342-101 St. Виробляємо старорічний ковбас, сальсони, балони і різного роду м'яси виробні. Вислаємо на провінцію С.З. Писать до нас по інформації. Властителей: Д. САРАНЧУК І В. МАРЧУНИН.

ПЕЧЕМО ХЛІБ з найліпшої муки і вислаємо до сторінки на провінцію. Питайте за наших хлібом. MANITOBA BREAD CO. 270 SALTER ST. TEL. 55 005

POLO SAFE УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ Коли приїдете до Вінніпегу, а не маєте знайомих, так зайдіть до нашої реставрації, де познайомитесь й дістанете кімнати до спання і смачну свіжну страву у.

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО полагодує всі справи судові — земельні і т. д. Адреса: — 520 McIntyre Block До дому ввечері: 377 GAVLIN ST. WINNIPEG, MAN.

ПИТАЙТЕ ЗА ВОДОЮ PEACSH-WHISP Ми виробляємо 14 ріжних гатунок ВОДИ І САЙДИ. ARCTIC DRINK MFG. CO. 862 Selkirk Ave., Winnipeg. Phone: 54 227

ПОШУКУЮ свого брата; походить з боршівського повіту. Хто знав би про нього, або він самий хай зголосятись на поштову адресу: STEFAN CHYRNECKY P. O. Box 89, CROWLAND, ONT.

ДР. І. С. ЧАЙКІВ ЛІКАР АКУШЕР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР В нас можна дістати всього роду матеріал, який лише потрібний до будови. Для фермерів даємо спеціальну ціну на всім. Кулукучи в нас, ви дістанете повне вдоволення і гарнати. Писать в своїй мові до: WINNIPEG LUMBER & FUEL CO. 362 JOHNSON AVE. — PHONE: 53 113 — WINNIPEG, MAN.

ЗНАМЕНИТИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ Високо доброї якості ломбер і матеріали для викінчування хат в середині. Спробуйте дати нам замовлення. THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD. 667 Redwood Ave., Winnipeg, Man. Phone 57 348-9